Y Ganolfan Dysgu Cymraeg Genedlaethol — National Centre for Learning Welsh

POLISI CRONFA ARIANNOL WRTH GEFN

CYMRAEG Dysgu Learn

Llywodraeth Cymru Welsh Government

Fersiwn: Medi 2026

Cynnwys

Cefndir	2
Diben	3
Y Gronfa Ariannol Wrth Gefn Canllawiau Addysg Bellach 2025/26	3
Y Gronfa ar gyfer Dysgu Cymraeg	3
Rôl y Darparwyr	4
Rôl y Ganolfan	5
Amserlen Ceisiadau	6
Dyfarnu'r Taliadau – Matrics Sgorio	7
Prosesu'r Taliad	7
Dysgwyr Cymwys	8
Costau Dilys	9
Asesu Ceisiadau	10
Proses Apêl	11

Cefndir

Sefydlwyd y Ganolfan Dysgu Cymraeg Genedlaethol ar 1 Awst 2016 gyda'r bwriad o ddarparu arweiniad strategol i'r maes Dysgu Cymraeg. Mae'r Ganolfan yn darparu grant i ddarparwyr i ddarparu gwersi dysgu Cymraeg ar draws Cymru. Y Darparwyr yw:

Darparwr
Dysgu Cymraeg Gogledd Orllewin
Dysgu Cymraeg Gogledd Ddwyrain
Dysgu Cymraeg Gwent
Dysgu Cymraeg Y Fro
Dysgu Cymraeg Sir Benfro
Dysgu Cymraeg Ardal Bae Abertawe
Dysgu Cymraeg Ceredigion-Powys-Sir Gâr
Dysgu Cymraeg Caerdydd
Dysgu Cymraeg Morgannwg
Dysgu Cymraeg Nant Gwrtheyrn

Diben

Diben y Cynllun Cronfa Ariannol Wrth Gefn yw darparu cymorth ariannol i'r myfyrwyr cymwys hynny y gallai ystyriaethau ariannol eu rhwystro rhag cael mynediad i addysg neu sydd, am ba reswm bynnag, gan gynnwys anabledd corfforol neu anabledd arall, yn wynebu anawsterau ariannol.

Y Gronfa Ariannol Wrth Gefn Canllawiau Addysg Bellach 2026/27

Bydd y Gronfa yn cael ei defnyddio yn unol â'r Rheoliadau a gynhwysir ar wefan Medr:
Cronfa Ariannol Wrth Gefn 2026/27 Addysg Bellach Gorffennaf 2026

Y Gronfa ar gyfer Dysgu Cymraeg

Gwerth y gronfa sydd wedi ei gadarnhau ar gyfer y flwyddyn addysgol yn 2026/27 yw £11,000. Y Ganolfan Dysgu Cymraeg Genedlaethol fydd yn derbyn yr arian gan Medr a'r Ganolfan fydd yn gyfrifol am weinyddu'r arian i'r dysgwr.

Unwaith bydd yr arian wedi dod i ben byddwn yn hysbysu'r Darparwyr er mwyn gallu rhannu'r wybodaeth gyda dysgwyr sy'n gwneud ymholiadau.

Rôl y Darparwyr

Prif rôl y Darparwyr fydd hyrwyddo y Gronfa ac annog dysgwyr i wneud cais. Disgwylir i bob Darparwr hyrwyddo'r Gronfa er mwyn sicrhau tegwch i Ddysgwyr ar draws Cymru i gael yr un cyfle i wneud defnydd ohoni.

Bydd y Darparwyr yn hysbysu pob Dysgwyr o'r Gronfa wrth iddynt gofrestru/ ymrestru er mwyn sicrhau cynhwysedd a thegwch i unrhyw un allu ystyried gwneud cais.

Gwneir hyn drwy:

- gynnwys gwybodaeth am y Gronfa yn y prosbectws
- gynnwys gwybodaeth am y Gronfa wrth farchnata'r cyrsiau, yn enwedig wrth dargedu grwpiau penodol all fanteisio ar gymorth y Gronfa e.e. ardaloedd difreintiedig
- sicrhau bod pob tiwtor yn derbyn gwybodaeth ac yn deall pwrpas y Gronfa
- gyfeirio at y gronfa yn y sesiwn anwytho ar gyfer pob Dysgwr a darparu gwybodaeth am sut i wneud cais
- sicrhau bod dysgwyr yn gallu trafod anghenion neu dderbyn cyngor am y Gronfa gan aelod o staff perthnasol

Bydd y gwaith yn cael ei oruchwylio gan Gyfarwyddwr YGDCG, a fydd yn gyfrifol am atebolrwydd y Gronfa i Medr.

Os na fydd y cais yn gyflawn ac yn cynnwys tystiolaeth lawn a'r manylion cywir, ni ellir gwarantu taliad yn unol â'r amserlen isod.

Bydd y Darparwyr yn sicrhau bod aelod o staff ar gael i gynghori a darparu gwybodaeth i unrhyw Ddysgwr sydd eisiau trafod y Gronfa neu eisiau cymorth wrth wneud cais.

Rôl y Ganolfan

Y Ganolfan Dysgu Cymraeg Genedlaethol fydd yn gweinyddu'r Gronfa Arian Wrth Gefn ar ran y sector Dysgu Cymraeg.

Bydd y Ganolfan Dysgu Cymraeg Genedlaethol yn adrodd ar wariant y Gronfa i Medr.

Bydd awdit o'r gwariant yn cael ei gynnwys fel rhan o archwiliad blynyddol y Ganolfan ac yn cael eu cynnwys yn y cyfrifon blynyddol.

Bydd y Ganolfan yn cynnal trafodaethau gyda'r Darparwyr am ddefnydd neu ddiffyg defnydd eu Dysgwyr o'r Gronfa wrth asesu nifer y ceisiadau a dderbynnir o bob ardal.

Cyfrifoldebau

Bydd Swyddog Trefnidaeth y Ganolfan yn gyfrifol am dderbyn y ceisiadau gan y Dysgwyr a chydlynu'r broses dyfarnu.

Y Rheolwr Gwasanaethau Corfforaethol fydd y prif gyswllt i'r Darparwyr sydd ag unrhyw ymholiadau am y Grant.

Bydd y gwaith yn cael ei oruchwylio gan Gyfarwyddwr YGDCG, a fydd yn gyfrifol am atebolrwydd y Gronfa i Medr.

Amserlen Ceisiadau

Bydd angen cyflwyno ceisiadau erbyn y dyddiad cau, fan bellaf, a bydd taliadau yn cael eu prosesu yn unol â'r cynllun.

Os na fydd y cais yn gyflawn ac yn cynnwys tystiolaeth llawn a'r manylion cywir, ni ellir gwarantu taliad.

Hawliad am y Cyfnod	Dyddiad Derbyn Ceisiadau
Tymor 1 (Medi 2026 – Rhagfyr 2026)	04.01.2026
Tymor 2 (Ionawr 2027 – Mawrth 2027)	05.04.2027
Tymor 3 (Ebrill 2027 – Gorffennaf 2027)	02.07.2027

Dyfarnu'r Taliadau – Matrics Sgorio

Bydd y Ganolfan yn dilyn strwythur o asesu pob cais yn ddiduedd ac yn gyson ar draws Cymru. I'r perwyl hyn bydd pob cais yn cael ei asesu yn erbyn y matrics sgorio.

Bydd y matrics yn sgorio yn erbyn y math o gymorth y ceisir amdano ynghyd â amgylchiadau penodol yr unigolyn.

Bydd disgwyl i bob cais ymateb i'r gofynion sylfaenol fel lleiafswm.

Bydd y Swyddog Trefniadaeth a'r Rheolwr Gwasanaethau Corfforaethol yn gyfrifol am yr asesiad cychwynnol yn erbyn y sgorau matrics, a bydd yn cyflwyno'r sgor a'r argymhelliad i ddyfarnu arian i'r unigolyn i Gyfarwyddwr YGDCG, a fydd yn cymeradwyo'r dyfarniadau.

Nid oes gwarant y bydd dysgwyr yn derbyn y symiau sydd wedi nodi yn eu cais. Bydd penderfyniad ar swm y taliad yn cael ei wneud gan Gyfarwyddwr YGDCG, yn unol â'r canllawiau isod:

Cais am swm hyd at (a chynnwys) £50 (mewn tymor)	Taliad Llawn
Cais am swm uwch na £50 (mewn tymor)	Taliad rhannol neu lawn (yn ddibynnol ar y cais)

Prosesu'r Taliadau

Prosesir y taliadau ar raddfa dymhorol i'r dysgwyr, yn unol â'r amserlen a nodir yn yr Amserlen Ceisiadau. Bydd y Ganolfan yn gwirio gyda'r Darparwr fod y dysgwr yn parhau i bresenoli ei hun yn y gwersi drwy ddarparu rhestr o'r dysgwyr sy'n derbyn cymhorthdal yn dymhorol. Cyfrifoldeb y darparwr fydd hysbysu'r Ganolfan os yw dysgwr yn penderfynu peidio parhau gyda'r gwersi.

Dysgwyr Cymwys

Er mwyn bod yn gymwys mae'n rhaid i unigolion gadarnhau eu bod yn cyrraedd y gofynion craidd canlynol:

Sefyllfa	**Tystiolaeth**
Cadarnhad y basai'n anodd cael mynediad i astudiaethau heb gymorth gan y Gronfa achos fod ystyriaethau ariannol yn rhwystr, e.e. ar incwm isel	Ymrwymiad ar y ffurflen gais
Yn 16 mlwydd oed neu hŷn ar 31 Awst 2026	Ymrwymiad ar y ffurflen gais (dyddiad geni ac oedran)
breswylydd sefydlog, cyfreithiol, yn y DU, a hynny ers o leiaf 3 blynedd; neu gwrdd â'r amodau preswylio Fframwaith Cyllido ôl-16 Medr	Ymrwymiad ar y ffurflen gais
Wedi cofrestru, ac mynychu, cwrs 50+ awr Dysgu Cymraeg gyda un o Ddarparwyr Y Ganolfan Dysgu Cymraeg Genedlaethol	Rhif Cofrestru a Chadarnhad gan y Darparwr / Tiwtor

Mae blaenoriaeth yn cael ei rhoi i unigolion yn y sefyllfaoedd canlynol:

Sefyllfa	**Tystiolaeth**
Rhiant gydag anghenion gofal plant	Ymrwymiad ar y ffurflen gais
Rhiant sengl gydag anghenion gofal plant	Ymrwymiad ar y ffurflen gais
Gofalwyr, a fu'n derbyn gofal, neu ar brawf, neu ddysgwr yr ystyrir eu bod o dan risg am reswm arall	Ymrwymiad ar y ffurflen gais
Ar incwm isel, gan gynnwys rhai sydd ddim yn gymwys i gael cymhorthdal incwm, neu ddysgwyr o deuluoedd ar incwm isel *	Ymrwymiad ar y ffurflen gais
Preswylio mewn ardal â lefel gyffredinol o 190 pwynt neu is ar restr sgorio WIMD 2014 y Llywodraeth	Gwiriad o god post yn erbyn WIMD 2014 y Llywodaeth
Yn wynebu anawsterau ariannol penodol oherwydd bydd eu teuluoedd yn peidio a derbyn 'elfen plant y credyd cynhwysol' ar 1 Medi sy'n dilyn 19eg pen-blwydd	Ymrwymiad ar y ffurflen gais

*Mae posib i'r Ganolfan ofyn am brawf eich bod ar incwm isel fel rhan o'n proses archwilio, ond nid oes rhaid darparu tystiolaeth gyda'r cais. Dylai ddysgwyr felly sicrhau fod y prawf ar gael pe byddai gofyn amdano.

Costau Dilys

Bydd y Ganolfan yn ystyried ceisiadau am y costau isod:

Cais	**Disgrifiad**	**Tystiolaeth**	**Uchafswm Dyfarniad**
Gofal Plant	Gellir hawlio hyd at £5 yr awr am hyd at 3.5 awr am gost gofal plant pob gwers / sesiwn	Derbynneb gan ofalwr cofrestredig AGC (gan nodi eu rhif cofrestredig). Manylion dyddiadau y gwersi/ sesiynau.	£17.50 y plentyn pob gwers/sesiwn (3.5 awr x £5 yr awr)
Adnoddau - Cyfarpar / deunyddiau dysgu	Adnoddau hanfodol ar gyfer cymryd rhan mewn gweithgareddau dosbarth, megis llyfrau, dyfeisiadau digidol, mynediad i'r rhyngrwyd ar gyfer dosbarthiadau rhithiol	Derbynneb(au) yn nodi'r adnoddau a'r symiau	£200 mewn blwyddyn academaidd
Costau Teithio - Milltiroedd	£0.25 y filltir am y siwrnai i wers/sesiwn (hyd at 60 milltir fesul siwrnai)	Llenwi'r Ffurflen Gostau Teithio gyda dyddiadau'r siwrneau a manylion y daith	£15 fesul siwrnai (hyd at 60 milltir x £0.25)
Costau Teithio - Bws / Trên	Cost siwrnai i fynychu gwers/sesiwn	Copïau o'r tocynnau	£15 fesul siwrnai
Costau Parcio	Cost Parcio wrth fynychu gwers/sesiwn	Copïau o'r tocynnau parcio, yn cynnwys y dyddiad a'r symiau	£5 y wers/ sesiwn
Anableddau	Hyd at £10 y wers/ sesiwn i helpu gyda chostau ychwanegol oherwydd anableddau	Llythyr swyddogol yn darparu tystiolaeth	£10 y wers/ sesiwn

Ni all y gronfa gael ei defnyddio ar gyfer ad-dalu'r costau canlynol:

- Ffi Cwrs
- Dirwyon
- Costau heb eu talu eto
- Blaendaliadau
- Costau heb y dystiolaeth gywir (nodir yn y tabl uchod)

Noder na ellir hawlio ad-daliad am anfoneb gan gwmni sy'n eiddo i'r unigolyn sy'n gwneud yr hawliad.

Asesu Ceisiadau

Nod y Ganolfan fydd asesu a phenderfynu ar lwyddiant y ceisiadau sy'n dod i law yn rheolaidd er mwyn sicrhau bod y Dysgwyr yn derbyn dyfarniad a'r taliadau (os yn llwyddiannus) heb oedi. Mae'r tabl isod yn cadarnhau'r drefn a ddilynir:

	Cam	Amserlen	Cyfrifoldeb
1	Dysgwr i gyflwyno cais i'r Ganolfan	Erbyn y dyddiad cau ar gyfer y tymor a nodir yn yr Amserlen Ceisiadau	Dysgwr
2	Sgorio cais	O fewn 10 diwrnod gwaith i'r dyddiad cau	Swyddog Trefniadaeth / Rheolwr Gwasanaethau Corfforaethol
3	Cymeradwyo cais	O fewn 15 diwrnod gwaith i'r dyddiad cau	Cyfarwyddwr YGDCG
4	Talu'r dysgwr	Dyddiad a nodir yn yr Amserlen Ceisiadau	Rheolwr Gwasanaethau Corfforaethol
5	Adborth i'r dysgwyr aflwyddiannus	O fewn 20 diwrnod gwaith i'r diwrnod cau	Swyddog Trefniadaeth
6	Adrodd ar y dyfarniadau	Diwedd y tymor	Swyddog Trefniadaeth

Proses Apêl

Gall Dysgwr apelio yn erbyn y penderfyniad drwy wneud hynny yn ysgrifenedig. Yn y man cyntaf, darperir adborth iddynt ar y matrics sgorio a'r rheswm pam na fuont yn llwyddiannus.

Mae'n bosib i ddysgwyr apelio'r penderfyniad, drwy ail gyflwyno eu cais, gan gynnwys gwybodaeth ychwanegol.

	Cam	Amserlen	Cyfrifoldeb
1	Dysgwr i gyflwyno cais apel i'r Ganolfan	Dyddiad cau yw 15 diwrnod gwaith o dderbyn adborth aflwyddiannus	Dysgwr
2	Llythyr / e-bost yn diolch am y cais	O fewn 5 diwrnod gwaith i'r diwrnod cau	Swyddog Trefniadaeth
3	Ail sgorio cais	O fewn 10 diwrnod gwaith i'r diwrnod cau	Rheolwr Gwasanaethau Corfforaethol
4	Cymeradwyo cais	O fewn 15 diwrnod gwaith i'r dyddiad cau	Cyfarwyddwr YGDCG
5	Talu'r dysgwr	O fewn 20 diwrnod gwaith i'r dyddiad cau	Rheolwr Gwasanaethau Corfforaethol
6	Paratoi adborth i'r rhai aflwyddiannus	O fewn 20 diwrnod gwaith i'r dyddiad cau	Swyddog Trefniadaeth
7	Adrodd ar y dyfarniadau	Yn dilyn taliad	Swyddog Trefniadaeth

Apeliadau Pellach

Os nad yw'r Dysgwr wedi llwyddo unwaith eto, gellir ysgrifennu yn ffurfiol at Brif Weithredwr y Ganolfan yn nodi sail eu hapêl. Dylid gwneud hyn o fewn 10 diwrnod i dderbyn dyfarniad yr ail gais. Bydd penderfyniad y Prif Weithredwr yn derfynol.

	Cam	Amserlen	Cyfrifoldeb
1	Dysgwr i gyflwyno apêl pellach i'r Ganolfan	Dyddiad cau yw 10 diwrnod gwaith i dderbyn yr ail adborth aflwyddiannus	Dysgwr
2	Asesiad	O fewn 5 diwrnod gwaith i'r diwrnod cau	Prif Weithredwr
3	Hysbysu o ddyfarniad terfynol yr apêl	O fewn 5 diwrnod gwaith i'r dyddiad cau	Prif Weithredwr